

Ervaringsfonds praktijkvoorbeeld

Dr. Snelders Sandra
Bedrijfsarts Idewe

Ervaringsfonds: praktijkvoorbeeld

Hoe zijn we ertoe gekomen?

Medische dienst:

Veel oudere werknemers met een vraag naar aangepast werk om verschillende redenen

HRM:

bedrijf met een gemiddelde leeftijd van 43

Veel “medisch beperkten” in zware metaalsector

Vakbonden

Vroegen werkgroep oudere werknemer

Vroegen aandacht voor trouwe maar “versleten” collega's

Ervaringsfonds: praktijkvoorbeeld

- Hoe zijn we eraan begonnen?
  - Maart 2005: Werkgroep “oudere werknemers” werd opgericht
  - Greet Van Gool en Cis Caes (work.fgov) uitgenodigd voor praktische info + kennismaking bedrijf en noden bedrijf
  - 2^e meeting Mark Boulanger (Ervaringsfonds)
  - Paps betrokken: “beleid begint bij uw jongere WNs”

Ervaringsfonds: praktijkvoorbeeld

- Wat kunnen we doen?
  - 1/ meetinstrument toepassen om werkbaarheid te meten
  - 2/ analyseren van de werkomgeving vb Deparis methode
  - 3/ concrete verbeteringsprojecten
- Nov 2005:
  - idee: studie i.v.m. arbeidsbelastbaarheid voor oudere werknemers d.m.v. vragenlijsten + werkpostbezoeken
  - HRM integratie in ziekteverzuimbeleid + opvolging jobgebonden klachten?

Ervaringsfonds: praktijkvoorbeeld

- Hoe zijn we eraan begonnen?
  - Maart 2006: goedkeuring op CPB van studie arbeidsbelastbaarheid met vragenlijsten tijdens PGB
  - Dec 2006 aanvraag klaar voor verzending aan het Ervaringsfonds
  - Budget: rond 20 000€

Ervaringsfonds: praktijkvoorbeeld

Studie = vragenlijst arbeidsbelasting
(Work Ability Index)

Scandinavische vragenlijst, ook
toegepast in Nederlandse studies,

O&O van IDEWE maakte een verkorte
versie

Doel van de vragenlijst:

Specifieke problemen van WNs aan het licht
brengen

Maatregelen ter ondersteuning of verbetering
arbeidsomstandigheden en arbeidsbelastbaarheid
voorstellen

Lijst = kort, snel toepasbaar en reproduceerbaar

Werkt met scores

Ervaringsfonds praktijkvoorbeeld

De vragenlijst omvat 7 items:

- Huidige arbeidsbelastbaarheid in vergelijking met de hoogste mate van arbeidsbelastbaarheid ooit
- Arbeidsbelastbaarheid in relatie tot de beroepseisen
- Aantal ziekten of aandoeningen op dit moment, vastgesteld door een arts
- Schatting van de inperking in arbeidsbelastbaarheid door ziekte
- Ziekteverzuim in de afgelopen 12 maanden
- Eigen prognose omtrent arbeidsbelastbaarheid in de komende twee jaar
- Geestelijke reserves

Ervaringsfonds praktijkvoorbeeld

- Verder traject ?
  - Voorgelegd tijdens PGB wachttijd tussen VPK en arts
  - Aan iedereen voorgelegd (ook <45j), geen verplichte deelname
  - Verwerking in MS Excel
  - Onderzoeksvragen:
    - Wat is de fysieke belastbaarheid van deze werknemers?
    - Wat is de psychische belastbaarheid van deze werknemers?
    - Hoe ervaren zijn hun huidige gezondheidstoestand en hun reservecapaciteit?

Resultaten vragenlijsten

Fysieke belasting!

41% van de werknemers heeft rug-of gewrichtsklachten
+45j wordt dat bijna de helft van de werknemers.

Uitschieters op bepaalde werkposten

Dienst voor controle ZIV Securex zelfde conclusie

In 2006 zouden er 697 dagen ziekteverzuim zijn geweest te wijten aan problemen met het bewegingsapparaat.

Dit is een ernstige verliespost voor het bedrijf.

Kleine rekensom:

*697 dagen aan 8 uur per werkdag voor verloren arbeider aan 33Euro per werkuur = 184008 Euro
(Hiervoor heb je bijna een Maserati Granturismo 4,2 V8)*

Tegelijkertijd moet de betrokkene vervangen worden op zijn werkpost. Stel dat dit kan aan dezelfde ratio met name 184008 Euro.

Deze som leert ons dat deze problematiek 368 016 Euro heeft gekost.

Resultaten vragenlijsten

Andere fysieke parameters uit de vragenlijst zijn:

- Cardiovasculaire klachten
- Pneumologische klachten
- Gastrointestinale klachten
- Neurologische klachten
- Urologische klachten
- Huidproblemen
- Endocriene stoornissen

Ervaringsfonds praktijkvoorbeeld

• Psychisch welbevinden

“Heeft u de laatste tijd plezier in uw gewone dagelijkse bezigheden”

“Bent u de laatste tijd fit en actief?”

“Hebt u de laatste tijd vertrouwen in de toekomst?”

De antwoorden waren:

- altijd (4)
- meestal (3)
- soms (2)
- zelden (1)
- nooit (0)

+ trend in Ar1(CNC machines) op veel plaatsen

Gemiddelde psychisch welbevinden	totaal aantal	Allen %	Aantal > 45	>45j	trend
fabriek	518	3	278	3	=
area 55	5	3	4	3	=
area 21	10	3	6	3	=
toolroom	30	3	21	3	=
area 24 25	68	3	28	3	=
onderhoud	66	3	37	3	=
kwaliteit	33	3	25	3	=
heat treat	40	3	15	3	=
CCM	30	3	15	3	=
plant 2	64	3	31	3	=
area 4	16	3	16	3	=
area 3	17	3	11	3	=
area 26	44	3	23	3	=
area 13 14 15	27	3	21	3	=
area1	62	3	18	4	+1
receiving+shipping	11	3	10	3	=

Resultaten vragenlijsten

Subjectieve arbeidsbelasting op volgende 2j

“Denk je dit werk nog aan te kunnen binnen 2 j”

De antwoorden waren hier bijna unaniem

“waarschijnlijk wel” (=7)

De andere mogelijkheden waren “misschien niet” en “waarschijnlijk niet”.

Gemiddelde visie arbeidsgeschiktheid	totaal aantal	Allen %	Aantal > 45	>45j	trend
fabriek	518	7	278	7	=
area 55	5	7	4	7	=
area 21	10	7	6	7	=
toolroom	30	7	21	7	=
area 24 25	68	6	28	6	=
onderhoud	66	7	37	7	=
kwaliteit	33	7	25	7	=
heat treat	40	7	15	7	=
CCM	30	6	15	6	=
plant 2	64	7	31	7	=
area 4	16	7	16	7	=
area 3	17	7	11	7	=
area 26	44	7	23	6	-1
area 13 14 15	27	6	21	6	=
area 1	62	7	18	7	=
receiving+shipping	11	7	10	7	=

Resultaten vragenlijsten

- de psychische arbeidsbelastbaarheid van de verschillende departementen is goed (score 39/50)
- belangrijkste taak = deze te handhaven
- Opvallend :

↑ arbeidsbelastbaarheid met ↑ leeftijd

(<->studies andere beroepen)

het huidige beleid van aanpassing van werkposten, flexibele inzet van arbeiders op voor hen geschiktere posten = positief

Ervaringsfonds praktijkvoorbeeld

Werkpostanalysen:

- Eerst Kinney
maar overstap naar WCM
(Toyota-Ford) na 1^e resultaten
vragenlijsten
- Mura (unevenness) – muri (overbelasting) – muda (verspilling)
toegepast
- Argwaan: economie vs ergonomie

Ongegrond!

MURI classificatie Ergonomische risicoanalyse

Vooroverbuigen		
3	2	1
> 30°	15°-30°	0°-15°

Draaibeweging (schouderlijn t.o.v. bekkenlijn)		
3	2	1
> 45°	15°-45°	0°-15°

Armhoogte bij monteren		
3	2	1
Boven schouder hoogte	Op schouder hoogte	Op heup hoogte
		Op elleboog hoogte

Buigen van de knieën (niet bij tillen)		
3	2	1
> 60°	30°-60°	0°-30°

Beweging van de pols		
3	2	1
> 180°	90°-180°	0°-90°
Extreme buiging van de pols		

Hanteerbaarheid stukken en tools		
3	2	1
Moeilijk. Aandacht nodig.	Hanteren met gestrekte arm	Goed
	Instabiel of zwaartepunt niet centraal	

Werkgebied (positie van de werkstations)		
3	2	1
> 90°	45°-90°	0°-45°

Verplaatsing		
3	2	1
> 40 stappen	20-40 stappen	0-20 stappen
Trappen met gewicht	Trappen	

Tillen		
3	2	1
> 20kg	10kg-20kg	0kg-10kg
Tillen per 2 is gewicht halveren.		

Extra aandachtspunten
Houding van de nek, duwen en trekken, slagbeweging, hand-arm trillingen, globale lichaamstrillingen

Ervaringsfonds praktijkvoorbeeld

Ervaringsfonds: praktijk

vb. rugbelasting: veelvuldig buigen
geen project ingediend bij Ervaringsfonds wegens snelle
uitvoering gewenst

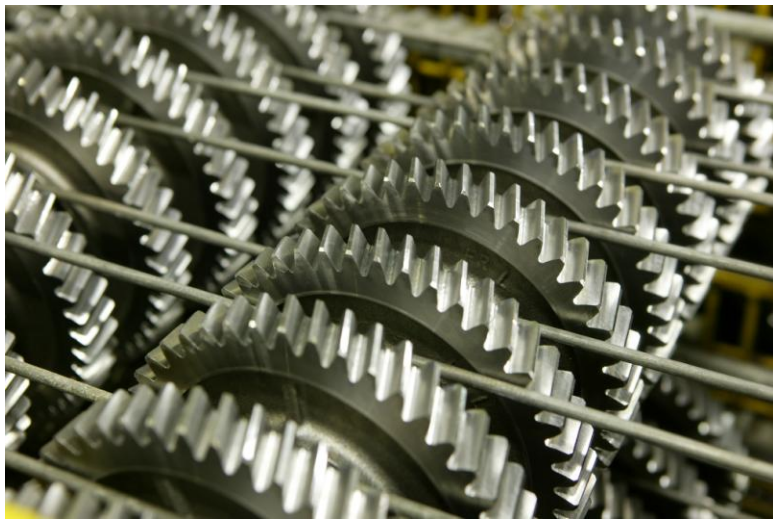
Ervaringsfonds: praktijk

vb. nek-schouder-armbelasting
geen project ingediend bij Ervaringsfonds wegens snelle
uitvoering + niet allemaal +45 jarigen

Ervaringsfonds: praktijk

vb. hand-armbelasting
introductie van meer hefbruggen, rollerbanen
afspraken met toeleveranciers over wijze van aanvoer

Ervaringsfonds praktijk

Geweigerde aanvragen

1/ Tussenkost in verhoging van aantal lux van verlichting magazijn op enkele werkposten

2/ Tussenkost in omscholing en ergonomische aanpassing van 1 machine voor 2 arbeiders

Reden:

Goedkeuring van CPB was niet bij aanvraag ingediend en tegen dat die toegevoegd was, heeft het bedrijf deze projecten op eigen komsten al uitgevoerd voor de goedkeuring van het Ervaringsfonds

Einde

- Bedankt voor uw aandacht

